

REDACTIA

Arad, Doak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 20 cor.

pe 1/2 an . . . . . 10 .

pe 1/4 an . . . . . 5 .

pe 1 lună . . . . . 2 .

N-ril de Duminecă pe an
4 coroane.Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisorile nefrancaute nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Emigrări în massă.

În săptămâna trecută societatea Lloyd din Brema a fost necesită să închirieze vapoare dela alte societăți pentru a pute transporta în America pe emigranții ce i s'au anunțat. Nu sunt destul deci patru vapoare ce pleacă în fiecare săptămână câte cu 1200—1500 emigranți, ci în fața masei emigranților, compania Lloyd a trebuit să mai închirieze și alte vapoare, pentru că de astă dată au sosit acolo 2500 emigranți d'odată, cei mai mulți din Ungaria.

După datele statistice, se știe, în luna Ianuarie au emigrat, cu pasaport în regulă, din Ungaria 9171 ear din Croația și Slavonia 4796 persoane. Cât va fi însă numărul celor plecați fără pasapoarte?

Și ceea-ce îndeosebi este păgubitor, e că din Banat mai ales, pleacă proprietari mijlocii, cari își vind moșiile, pentru ca dincolo, peste Ocean, să-și cumpere pământ mult și ieftin. Se înțelege, că dintre aceștia foarte puțini se mai întorc în patrie și foarte mulți ajung în cea mai neagră mizerie p'acolo.

Nu e vorba însă numai despre pierderea economică, ci — după cum lui „Budapesti Hirlop“ îi spune un oficer superior — sunt mari și pierderile din punct de vedere al apărării țării.

În părțile de Nord ale țării în urma emigrărilor s'au ajuns ca în 7 comitate comisia să nu mai aiba pe cine recruta: nici jumătate dintre cei datori a se prezenta la vizitare nu se prezintă la apelul nominal. Tot așa, și peste Dunăre, dar mai ales în Croația și Slavonia. La Ogulin de pildă, un cerc cu puțină populație, în anul acesta au lipsit 1200 flăcăi obligați a se prezenta comisiei de recrutare. Toți sunt duși în America.

Nu noi o spunem, ci o afirmă susamintitul ziar maghiar (în N-rul dela 16 c.) că supușii ungari sunt în America peste un milion. Dintre aceștia scapă astfel de miliție sunt 70.000. Va să zică o oștire întreagă. În general, în fiecare an pleacă din țeară 0.5 din bărbații între 20—40 ani. Cele mai bune brațe muncitoare deci!

Să se mai adauge acestor cifre Secuții plecați cu și fără pasapoarte în — România și bilanțul nu va fi greu de întocmit, bilanț care îngrozește până și pe cel mai puțin emoționabil Ungur.

Trebue să spunem anume, că prin emigrări perd în primul loc Slovaci. După ei urmează însă Ungurii, cari când se vor porni în massă, Alföld-ul rămâne cu jumătate populația din cea actuală. Românii emigrează mai puțin și chiar cei cari emigrează, nu se duc în America, ci în România, de unde chiar dacă nu s'ar mai reînnoși, nu s'ar perduți pentru neam. E știut însă, că cei mai mulți după ce au muncit câțiva ani, se reîntorc cu un mic capital cu ajutorul căruia duc o viață folositoare și pentru familia lor, și pentru neam și pentru stat.

E deci un mare interes mai ales pentru Unguri, ca proiectele de legi,

ce se anunță că au fost redigiate deja de guvernul Széll în vederea stabilirii emigranților, să fie pusă în practică fără nici o întârziere. Dacă aceste vor cuprinde însă numai dispoziții administrative, cel mult îngreunând emigrarea, multă ispravă nu se va face. Căci singurul mijloc de stabilire a emigrărilor e să se dea de lucru populațiunii sărace și să se scadă darea de pe micii proprietari. Va să zică e nevoie d'o serie întregă de măsuri economice.

E lucru ciudat și foarte îngrijitor — pentru Unguri mai ales — că despre afacerile aceste importante pentru viața statului, aproape nici un deputat nu s'au ocupat în Dietă. Frazele sfârșitoare patriotice au curs însă potop. Singur Hegedüs Loránd se ocupă de chestie, dar și el de Secuții mai mult. Chiar în Dietă, numai de stabilirea emigrării Secuților s'au ocupat „părinții patriei“, ceea-ce dovedește că și dacă se va face ceva prin legislațiune, măsurile vor fi unilaterale. Se vor ajuta Secuții ear de celelalte părți ori naționalități ale țării puțină grijă se va arăta.

D'aceia emigrările în massă vor continua încă multă vreme.

M. Sa Monarchul după-ce mâne va
acorda audiențe, se va reîntoarce la Viena.

Autograful preinalt.

Oficioasa „Budapesti Közlöny“ de ieri în partea „oficioasă a publicat următorul autograf preinalt:

Iubite baron Fejérváry! La rugarea sa-ți dau permisiune a-ți înainta cererea de absolvare dela oficiul actual, deși apreciez în deplină măsură rugarea, cu toate acestea, conștient pe sentimentul patriotic al D-tale, voanta mea hotărâtă e ca serviciile prețioase atât Mie cât și țării să Mi-le prestezi și mai pe departe

Budapesta, 15 Martie 1902.

Francisc Iosif.

Presa kossuthistă, precum și organul lui Banffy, este indignată foc. Ea spune că autograful acesta așa cum a apărut, fără contra semnarea primului ministru, fără să se amintească într'insul că e vorba de un „ministru“, este „nelegal, neavenit și anti-constituțional“... Ear d'aci, ține-te, articoli furioși!

DIN DIETĂ.

— Ședința dela 17 Martie. —

După-ce vorbește kossuthistul Kecske-méthy, care critică politica economică a guvernului, ministrul de agricultură ține un lung și documentat expozeu, abordând întâiu chestia culturii vitelor și arătând că până-ce în Germania sunt 141 localități infectate, în Ungaria, grație îngrijirilor date, nu e nici una. Tot așa, nu se poate zice că am sta rău cu cultura porcoilor, de-oare-ce și în prezent tîrgul e liber, nu-i nici o epidemie.

Daranyi declară apoi că va continua cu lucrarea de salvare a populațiunii din Zemplén și Ugocia (aprobări șgomotoase) după-cum va continua cu politica sa de a ajuta poporul. Între altele spune că de când e

ministrul n'a concedat nici un majorat ear din moșiile statului 65% sunt ardate micilor agricultori (aprobări). Tot așa, își dă silință să ajute pe lucrători, procurându-le de lucru. Abondea pe larg chestia secuiască. Cât despre colonisări, va urma cu ele, nu în sens unilateral însă ear unde sunt de vîndut moșiile de ale statului, va prefera să vîndă comunelor din apropiere (aprobări).

Györfy stăruie asupra chestiei Secuilor, cerînd ca guvernul să prelmieze o sumă mai mare pentru ajutorarea Secuilor.

Deputatul român N. Șerban, replică cuvintelor baronului Feilitzsch, care într'o ședință anterioară insultase pe Români numindu-i lenoși și stricați. Dl Șerban protestează cu energie și arată eminențele calității ale Românilor.

De asemenea se ocupă de afacerea studenților, arătînd că nu e vorba de nici un delict ori tradare de patrie ce ar voi să comită studenții români, cari sunt tineri bravi și cu respect pentru legile țării. Românii nu fac nici o intrigă contra nației maghiare, ci sunt un popor: blînd și harnic.

MEMORANDUL

preșintat de episcopatul român gr.-or. M. Sale Monarchului Francisc Iosif I.

(Urmare).

Principiul acesta mai târziu a primit intrupare și pe cale legislativă, decretându-se în art. de lege IX din anul 1868 (§. 2), că metropolia înființată pe seama Românilor de sinesătătoare „a szebekével egyenjogú“ (egal-îndreptățiță cu a Sârbilor) se înarticlează în lege și că dispozițiunile art. de lege X din 1792 se extind și asupra ei.

Îndrumării preinalte amintite mai sus Congresul bisericesc sârb de pe atunci în parte a și satisfăcut, intru-cât amăsurat îndrumării Preinalte adresate baronului Iosif Philippovich, emis tot atunci guvernial, a constituit „comisiunea mixtă“ congresuală, care în anul 1871 a elaborat apoi principiile fundamentale și normele cari aveau să servească drept cînosură la împărțirea în două a așezămintelor „comune mixte“ și la împărțirea prietenească, pe calea învoelii, a averii bisericești foste până atunci comune; acest pact (Vereinbarung) obținînd Preinalta aprobare a M. Voastre a fost și pus în lucrare și cu ajutorul aceleia despărțirea hierarhică și împărțirea averii a fost dusă în deplinire cu succes în numeroase comune bisericești mixte.

Între averile cari păcă la anul 1868 formau proprietatea bisericești pr.-or. unitare, indivizibile, ocupă loc de frunte instituțiunile acelea cu misiune sfîntă cunoscente sub numirea de „mănăstiri“ sau „clăustre“.

Înființarea acestor mănăstiri în patria noastră datează din străvechi, se pare însă sigur că ele au fost înființate în timpul dintre secolii XI—XVI, din simțul religios al populațiunii române care pe atunci locuia deja în masse aici, și din al creștinilor ortodoxi de altă origine, pentru trebuințele poporului creștin ortodox din împrejurimi; drept fapt neîndoios și de înseunătate decisivă amintim însă, că mănăstirile aștătoare acum pe teritoriul fostului banat timișan existau deja înainte de ce Sârbii ar fi imi-

grat patria noastră în masse mai mari și și-ar în fi înființat hierarchia; dar întocmai ca mai de mult, toate fundațiunile de acest fel au fost făcute pe seama bisericești ortodoxe din împrejurimi fără nici o considerare la naționalitate.

Aceste mănăstiri avînd misiune pur religioasă, culturală-creștină și de binefacere nimic nu alterează în cestiune împrejurarea că mai târziu și în aceste mănăstiri s'a împămîntenit mai ales limba slavonă vechiă, drept limbă bisericească generală.

În interesul fidedignității istorice trebue să mai amintim și faptul că în unele mănăstiri aștătoare pe teritoriu locuit de Români — deosebi în mănăstirea Mesicului, Bezdiului, și în trecut erau aplicați preoți români, cari îndeplineau și funcțiunile preoțești pentru poporația din jur.

Referitor la literile fundamentale ale mănăstirilor observăm că intru dovedirea așezămintelor noastre nu ne putem provoca la acelea nici noi, nici Sârbii, — căci pe timpul împăratului de fericită memorie Iosif II. (în 1784) egumenii mănăstirilor provocați să justifice fundarea și menirea acelor (conform mărturiilor rapoartelor lor aștătoare în arhivul țării) au raportat că nu au nici un document referitor la aceasta, de oare-ce acelea pe timpul cuceririlor turcești s'au perdut și s'au prăpădit.

Din același motiv congresul sârbesc din anul 1791, ținut în Timișoara, înaltului Tron se plînge și că referitor la sfințele mănăstiri nu dispune de nici un document și astfel ne-avînd cu ce-și legitima posedarea îndreptățiță, se roagă să li-se extrade documente. Această nemotivată cerere a rămas însă fără rezultat și atunci, căci înțelepții antecesorii ai M. Voastre n'au fost aplecați să deie asemenea documente.

În urmarea despărțirii în două a hierarchiei, în 1864 și în anii următori a devenit actuală împărțirea averilor bisericești, cum și a acestor mănăstiri, cari neconțenit au fost în posesiunea comună a bisericești gr.-or. unitare și a poporului, ear' în 1691 în înțelesul provocatei diplome a regelui nostru de pie memorie Leopold I numai interinal au fost date în administrarea patriarhilor, fără-ca, fie patriarhii, fie biserica sârbescă, să fi obținut drept de proprietate asupra acestor mănăstiri; — dar' o astfel de intențiune nici n'a existat nicicînd.

Această interinalitate rezultă mai presus de ori-ce îndoială, din provocata diplomă leopoldină, și respective din textul edițiunii nouă a aceleia (20 August 1691) făcută de Curia reg. ung., în care s'a decretat, că: „Vom îngriji și pentru a induce pe poporul sârb în locuințele lui de mai înainte“. Din aceasta urmează, că înainte de reîntoarcerea Sârbilor mănăstirile erau în exclusia proprietate a celorlalte popoară ortodoxe.

În 1864 de-aseemenea numai interinal au fost lăsate aceste bisericești și mănăstiri sub jurisdicțiunea bisericească sârbă de până atunci, decretându-se în mai sus provocatul rescript Preinalt de dato 29 Decembrie 1893 Nr. 8642, I., că: „Bis zur förmlichen Übergabe der rumänischen Pfarrgemeinden in den gr.-or. Diöcesen von Temesvár und Verschetz an die rumänische Metropole, beziehungsweise an die betreffenden Bischöfe haben dieselben unter der bisherigen kirchlichen Leitung e.füllen“.

Necesitatea împărțirii fiind deci stabilită în principiu, dreptul bisericii române de a solicita predarea mănăstirilor de pe teritoriul locuit de Români a fost recunoscut în general deja în mai sus provocatul rescript Preainalt, urmat autografului Preainalt.

Pretensiunea sa în această privință la timpul său biserica română, respective delegațiunea a și notificat-o Congresului sârbesc și a propus o modalitate de împărțire așa de firească și equitabilă, conform căreia — în acord cu intențiunea exprimată în rescriptul Preainalt — afară de unica mănăstire aparținătoare eparchiei române aradane, adică mănăstirea Hodoș-Bodrog, a pretins pe cale de învoală pre încă și cele 3 (trei) mănăstiri (Bezdia, Sângiorgin și Mesicciu), cari aflându-se pe teritoriu în preponderanță parte locuit de popor român, chiar și în urmarea acestor referințe geografice, respective etnografice, aparțin jurisdicțiunii Metropoliilor române.

Hierarchia sârbească însă, spre înfinitul nostru regret, în această privință s'a pus pe punct de mărcare absolut negativ și basându-se pe aceea nejustificată suposiție, că toate aceste mănăstiri le-ar fi înființat afirmative Sârbii, și contrar cu faptele istorice și cu Preainalta intențiune părintească exprimată în des provocatul rescript regesc Preainalt, conform căreia M. Voastră V-ați îndurat preagrățios a îndruma Congresul bisericii sârbe să facă învoala și cu privire la mănăstiri, — chiar și în principiu a perhorecat împărțirea mănăstirilor și astfel din cauza neschimbatei și de neschimbat doveditei atitudinii absolut negative și a neinduplecabilității bisericii sârbești a rămas fără succes chiar și încercarea de învoală făcută de nou și pentru ultima oară în 1879 din partea Congresului din Sibiu sub fericitul fost arhiepiscop și metropolit Miron Romanul.

Congresul sârbesc nu numai că nu e aplecat să cedeze bisericii noastre nici o singură mănăstire, dar a voit să reclameze chiar și unica mănăstire (Hodoș-Bodrog) rămasă sub jurisdicțiunea bisericii române! Astfel învoala prietinească atât de mult dorită din partea noastră și în mai multe rânduri solicitată, a rămas fără succes până în zilele de acum. (Va urma).

Dela Cluj.

Suntem rugați a publica următoarele:

Stimată Redacțiune!

În „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 45 din Martie st. n. a. c. precum și în „Tribuna“

Nr. 38 din 12 Martie st. n. a. c. a apărut câte un raport despre petrecerea tinerimii univ. rom. din Cluj.

Raportorul „Gazetei“ după mărturierea proprie a asistat numai de pe galerie la petrecere, ear dl raportor al „Tribunei“, deja judecând din pseudonimul său „Călețor“, prin însuși faptul, că numai în trei cât a fost în Cluj, numai impresiuni fugitive și superficiale a putut să câștige.

Fiind vechiu obicei, că rapoartele dela Cluj să fie tendențioase, obicei, dela cari domnii raportori nici cu această ocaziune nu s'au putut abate, mă simt îndemnat ca să rectific și să amplific rapoartele din chestiune, cu atât mai vârtos, cât e vorba de o serată, care deci aranjată în cadre modeste, totuși merită — după părerea mea — o aprețiere mai justă decât cele date de d nil raportori, al „Gazetei“ și al „Tribunei“.

Intregul public românesc îi sunt cel puțin din auz cunoscute rapoartele sociale descolate din Cluj. Partea mai calmă și mai serioasă a tinerimii univ. Clujene totdeauna s'a ferit de a se amesteca în daraveriile răscătoase, ce înveninează atmosfera socială și a căutat cu întreaga societate românească din loc să susțină bune relații. Și dacă în butul tuturor pedecilor a reușit atât de splendid petrecerea de Joi 6 l. c. st. n., acestel maiorități a tinerimii, care a avut deosebitul și idealismul demn de etate idealurilor, ea nițind de micile miserii și perfidii ale vieții banale de toate zilele să se tasească de frumosul scop ce dă i-a fost să îl vadă realizat.

Considerând, că petrecerea a avut de tîntă, că venitul curat din ea să se dea fondului pentru edificarea unei noue biserici gr. cat. în loc, va să zică realizarea unui scop eminentamente național, dol tineri designați spre această au mers să colaboreze la toți Români cu bun renume din Cluj. Rezultatul deja primei zile de colecție a fost în adevăr înălțător, ear în decurs de această singură zi reușita petrecerei a fost asigurată prin suma încercă dela Clujeni.

Dar amosibilitățile cunoscute n'au putut să zădărnicească reușita splendidă a petrecerei aranjate de tinerime. Având în vedere cadrul modest în care s'a mișcat serata, venitul curat de aproape 400 cor. e un rezultat cât să poate de frumos.

E semnificativ, că rezultatul frumos material și moral chiar și din rapoartele tendențioase ale „Gazetei“ și al „Tribunei“ reiese destul de clar. Dași cu regret, dar în interesul adevărului și spre orientarea publicului sunt silit să fac unele reflexiuni mai detaliate atât față de raportul apărut în una cât și în cealaltă foaie.

Dl raportor din „Gazeta“ pare a fi nedumerit de luxul dezvoltat cu ocaziunea seratei. Ași fi de acord cu D sa, dacă ar afirma, că la noi Români se desvoltă în general prea mult lux. Dacă aplicând această teză în special la petrecerea din Cluj, nu pot să nu declar de neadevărată aserțiunea D Sale. La petrecerea din Cluj absolut nu se poate afirma, că s'ar fi arătat lux, ceea ce a fost deja echis prin însuși textual inviterilor, în cari apriat s'a spus.

că damale să se prezenteze în toaletă de soir e. Eară frasa dlui raportor, că „în decursul pauzei celei lungi s'au vărsat bant groși românești la punga birtașului străin, ear bacșiurile vor fi fost cel puțin la valoarea o b bibliotecă frumoasă românească“ mi e imposibil să nu o cualific de aceea ce este, adică o frasă goală retorică, aplicată în rău loc, căci doar publicul adunat la serata de sigur nu e de vină, dacă în Cluj nu este birtaș român cu loc acomodat nici pentru o petrecere atât de modestă, ca cea petrecută în actualul raport.

Tot dl raportor din „Gazeta“ insistă după a mea părere prea mult asupra faptului, că galeria a trebuit evacuată din cauză, că erau prea mulți spectatori adunați pe ea. Acest lucru a fost de sigur foarte regretabil pentru spectatori de pe galerie, dar cred, că dovedește indirect asemenea cât de cercetată a fost petrecerea. Cu toate opiniile contrariilor zelosel noastre tinerimi.

E de remarcat însă că evacuarea galeriei s'a întâmplat în urma intervenției proprietarului hotelului, fiind pericol, că galeria să se sarpe și e numai lipsă de informațiune la dl raportor, dacă face responsabilitate pe arangeri pentru acest fapt, chiar și dacă a adus cu sine consecunța, că împreună cu doamne și domnișoare, cari n'au dansat a fost depărtat de pe galerie și zelesul țeran Ioan Goia, fără să se simta altcum prin aceasta atât de jigăit ca dl raportor. Cred însă, că chiar de cum va s'ar fi întâmpnat unele greșeli formale mai mici la acesta în aproape toate privințele frumoasă reușită petrecere, nu e cu cale de a scote în modul dlui raportor tendențios aceste la iveală făcând din țer — armăsar.

Aceste observări le-am făcut de lipsă față cu dl raportor „Psihologul“ dela „Gazeta Transilvaniei“, a cărui raport ar fi în destulul în general, de cumva se mărginea la constatarea faptelor concrete esențiale și nu scotea la iveală lucruri nefericite și sentimente subiective de ale D Sale fără interes pentru public.

Referitor la raportul publicat în „Tribuna“ am de obișnuit în prima linie, că o petrecere reușită, ca cea din 6 l. c. doare... doar... ar fi meritat o tractare mai lungă decât de 17 cifre rari. Apoi nu înțeleg cum se poate afirma, că petrecerea la Hosiș „tîmbul marcant național“, pentru că nu s'a ținut în pauză nici un toast și nu s'a cântat nimic? Doar dl raportor a asistat la petrecere și chiar din raportul „Gazetei“ reiese, că publicul de ambe sexe a fost aproape exclusiv românesc, ear ce, durere precum știu este, bănu oară la „Balul de cîntă“ din Sibiu s'ar fi un ideal nerealizabil până acum — astfel încât fără concursul străinilor acest bal nici într'un an nu s'ar putea ținea. Apoi e adevărat, că nu s'a ținut nici un toast și nu s'a cântat, dar eu cred, că acest fapt indică chiar o evoluție nouă mai spre bine la tinerimea noastră, care poate până acum a toastat și a cântat prea mult, dar în schimb poate a produs ceva mai puțin. Nu vreau să afirm că mear proforma nu era cu călă să se toasteze dar cred, că e mai bine, că nu s'a toastat și nu s'a cântat de loc, decât dacă în me-

dul obișnuit de până acum s'ar fi toastat și s'ar fi cântat mult și rău. Am speranța fermă, că faptul observat de dl raportor ne indică la tinerimea noastră începutul unei ere noue, era aprețiar mai obiective a valorilor reale și a reducerii fraselor sforțitoare lipsite de basă reală — la adevărata lor valoare. Am speranța, că în această nouă eră se va recunoaște din ce în ce mai mult, că veritabilul idealism are să se valideze mai mult prin fapte decât prin vorbe. Atitudinea zelosel noastre tinerimi din Cluj, din incidentul petrecerei a avut intradever acest „tîmbu marcant“ al idealismului validat prin fapte și cred, că chiar din această cauză merrita din partea presei sincere, ear nu aprețiar atât de reci și seci, ca a D lor raportori din „Gazeta Transilvaniei“ și „Tribunei“.

Spre întregirea acestui raport, care ne pare rău, că în urma antecedentelor a trebuit să aibă un caracter covășitor polemic, mai adăugem numele doamnelor și domnișoarelor participante, rugând însine de iertare de cumva am fi uitat pe cineva:

D-na: v. d. M. Bohățel, (Cluj), Blasiu, (Cluj), V. R. Baticescu, (Cluj), I. Căpușan, (Dretea), P. Ciurtin, (Cluj), I. Coroian, (Cluj), Ana Cucean, (Bistrița), Darăban, (Fekete-tó), Dr. Garasim (Aiud), Dr. G. Ilea, (Cluj), V. Indre, (Cluj), V. Mătea, (Lona) M. Moldovan, (Sibiu), Dr. S. Morariu, (Cluj), v. d. I. Pavel (Cluj) Dr. E. Pătăcean (Turda) A. Pop (Cluj) I. Pop, (Cluj), L. Pop (Cluj), Val. Pop, (Măzărștar), Vaa. Pop. (Cluj) Laura Ranta B. (Cluj) Trif, (Kun-szent merton), Dr. A. Vajda — Voevod (Opret), I. Vășan, (Tó ó) etc.

D-soare: Betti Bohățel (Cluj), Vict. Barbul, (Bărsau), Rosica Căpușan, (Dretea), Livia Chirilă (Baj), Augusta Ciato, (Baj), Cioplea, (Cluj), Ciurtin, (Cluj) Eng și Let. Cășriu, (Cluj), Cucean, (Bistrița), Mariaora și Veturia Darăban, (Fekete-tó), Virginia Gală, (Saciula) Elena Hosszu, (Cluj), Cornelia și Sabina Maniu, (Santleul Sivaniei) Mătea, (Lona), E. Monda, (Borgo Prund), Marița Morar (Tó ó), Marți Oitean, (Cluj), Cornelia Pop, (Măzărștar), Olga și Catinea Porușiu, (Almasiu) Letția Trif, (Kun-szent-merton) etc.

În fine observ, că dansul s'a început deja după 9 oare seara și cu multă însufățire — întrerupt numai de vesela conversație românească din pauză — a durat până la 4½ oare dimineața.

Observatorul.

Lupta Burilor.

Dacă din întâmplare lordul Methuen ar fi invins pe Delarey, chiar nici pe generalul engiez nu l'ar putea mai mult sârbători de cum îl sârbătorește în Londra pe eroul burilor. Ba în Irlanda s'au arangiat festivități poporale în onoarea lui Delarey și prin vorbiri au preamărit pe distinsul fiu al burilor. Dar și în alte țeri a aflat ecou însufățit marea învingere, din Paris s'a pornit deja mișcare ca să-i facă lui Delarey sabie de aur.

CLEOPATRA.

ROMAN 40

de

HAGGARD RIDER.

Traducere de Hero.

Trecurăm pe sub ea și în față aveam o altă ușă de granit. Apăsai din nou o anumită peatră, ușa se întoarce de sine și se deschise, trecând și prin aceasta, ne găsim în fața unei a treia uși, care era mai masivă ca cele dintâi. După descrierea secretă, lovii ușa aceasta într'un punct anumit, cu piciorul, și aceasta ca la un cuvânt magic începu să se cufunde, până când marginea de sus rămase la un nivel cu pardoseala stâncel.

Trecând și prin asta ajunserăm în alt coridor, care pe o pantă ușoară cam de 40 de pași ne conduse într'o odaie largă, al cărei padiment era pardosit cu marmură neagră; înălțimea era mai mare de 9 coști lărgimea de 9 și lungimea de 30 coști. În padimentul de marmură era așezat un sicriu mare și pe coperișul acestuia era gravat numele și titlurile soției regelui Menka-Ra. În odaia aceasta aerul era mai curat, deși nu știu cum putea străbate aici.

— Aici e comoara, întrebă Cleopatra înecându-se.

— Încă nu, răspusei, urmează-mă. Și mersei din nou spre un coridor, în care ne lăsarăm în jos prin o deschizătură în padiment. Deschizătura avea ușă cu țîșni, dar

nu era închisă. Alunecând prin acest coridor cam la zece pași, ajunserăm la o ocnă, care era adâncă de 7 coști. Legându-mi de mijloc frânghia ce aveam la mine, ear ce-lălat căpătîi legându-l de o roată care era fixată în stâncă, mă lăsar în jos cu lampa în mână, până ajunsei în locul de odihnă al zeului Menka Ra.

Pe urmă traseră frânghia în sus și eunuchul o slobozi pe Cleopatra, pe care eu o prinsei în brațe. Eunuchul, deși îi era frică să rămână singur, îi legai de suflet să ne aștepte la gura ocnel. Lui nu i era permis să vină urde eram noi.

XVIII.

Ne aflam într'o odaie mică boltită, care era pardosită cu lespert mari de granit de Siena. Și înaintea noastră se afla sicriul zeuscului Merka-Ra, era cioplit dintr'o bucată de piatră de basalt în formă de casă de lemn, așezată pe spatelul unui sfinx cu fața de aur.

Ne oprirăm plini de evlavie, căci greutatea liniștei și sfîntenia locului ne amuțise. De asupra capului nostru se ridica spre cer la înălțime colosală, piramidă, al cărei vârf era sărutat de aerul nopții. Noi însă ne aflam în stîncă, mai jos de fundamentul piramidel.

Eram singuri cu mortul, a cărui odihnă am venit să o tulburăm. Nici un șgomot al aerului șgitat și un semn al vieții externe nu pătrundea până la noi, ca să întrerupă singurătatea floaoasă.

Privii sicriul; coperișul greu era ridicat și pus lângă el.

În jurul lui sta gros praful secolilor și în el se vedeau urme de om... Mă apucă un tremur, știind că veți urmele străbunului meu care înainte cu veacul a călcat cel din urmă om, pe acest loc sfînt... S'ar strămutat de mult la Orizis și totuși se veți urmele mortului în praful depus de veacuri.

— Privește, îi șoptii — arătînd o inscripție, care era pictată pe perete cu semnele sfînte ale erului vechi.

— Ceteste-le Harmachis, zise ea în același ton, — căci eu nu le cunosc.

Cetii după cum urmează: „Eu Ram ses Miamon, în timp de srintuare, am fost în acest mormânt. Deși lipsa mi-a fost mare și inima curgătoare, tot n'am eutez să iau asupra mea băstemul lui Menka Ra, judecîndu, care voi veni după mine, și dacă sufletul ție e curat și Kemul a ajuns la lipsă extremă, la ceea ce eu am lăsat neatins“.

— Dar unde e comoara? întrebă Cleopatra. — E fața acestui sfinx de aur?

— Acolo, răspusei arătînd spre sicriu. Vino mai aproape și privește.

Mă apucă de mână și veni mai aproape. Coperișul sicriului era lăsat, dar în el era un al doilea sicriu al Faraoașului. Suflă praful de pe coperișul acestuia și cetii inscripția:

„Faraoașe Menka-Ra, născutul cerelelor!“

„Faraoașe Menka-Ra, înălțatul flu al scarelui!“

„Faraoașe Menka Ra, care dormi sub inima lui Nu!“

E de admirat acest întreg rebel. Pe pianuri de rebel au inventat până acum conducătorii englezi, acele toate au dat faliment; ce au voit să ducă la îndeplinire conducătorii eșii din economii neesperți și farmeri, tot a succes. Pentru că gloria învingerii dela Marbogot e și a lui Botha nu numai a lui Delarey. Botha a fost mintea, Delarey brațul, scopul întregii docniri a fost să i-se lese timp lui De-Wett și trupet sale, care după bătălia dela Klerbsdorf a fost urmărită de Kitchener, — pentru odichna și împospetare.

Tragerea de șac a succes, Mehuen care încă încungura pe De-Wett, a fost complect batut. De-Wett a scăpat din poziția-i strimtorată, acum poate din nou reculege. Kar Botha a luat poziție tare lângă Ermelo, de unde va trece pe pământul Svazi cu a cărui regină a făcut deja mai de mult în secret legătura.

Ultima învingere a burilor, va avea dar efecte cu urmări importante.

Kitchener drept cauză principală a înfrângerii a spus că a fost faptul că burii erau în uniforma „Khaki” a englezilor, și englezii nu puteau face între ei distincții și ei deosebire.

Această explicație e ridicolă. Dar burii i-au putut deosebi pe Englezi? Nu e tocmai asta faptul și pentru burii? Pretextul dar nu poate sta nici acum.

Desăfel în cunoștințarea soată din partea burilor clarifică și chestia uniformei. Acum se știe pentru ce au lamentat mereu englezii că burii ofensează dreptul de război prin folosirea uniformei lor. Nu e alta cauza ci prdud Kitchener prin asta vrea să scuse că pe toți acei burii, care au fost deținuți și erau în uniforma Khaki, fără nici o ascultare sau pertractare, declarându-i de trădători și spioni, i-a împușcat. Pe nepotul presidentului Steyn care pe lângă Iondanain a ajuns în mâinile englezilor, pentru aceia i-ar fi împușcat, fiindcă era în uniforma oficerilor Yeomanry.

NOUTĂȚI.

ARAD, 17 Martie n. 1902.

Mandatul dela M. Radna, după cum se știe, a fost atacat și Curia după ce a făcut cercetare, erfi a judecat asupra întregii afaceri. Mandatul lui Vancsó Gyula a fost anulat de cunoștința juri convenit Edui Károly, iar peșpa sâdunilor a fost susținută de dl. Dr. Al. Marta, care a devedit cu prison că s'a dat de hatură, pentru a corupa ne alegătorii. Cu toate acestea Curia a respins petiția.

Mulțămită publică. Curatorii bisericii din Cluj și pe celea aceasta exprimă sincera mulțămită bravilor tineri universitari români, care în scopul augmentării fondului pentru edificarea noii biserici au arangiat serata dansantă din 6 l. c. a. e. și îndărdu-le interesul și dragostea, ce o au pentru cauzele mari, constată primirea sumei de 378 cor. 70 fl. dela cassarul seratei dl. Alex. C. Plescu. Cluj din sediul curatorului ținută în 13 Martie 1902. Cu poată stima: Președinte: Stefan Roșian, Notarul Iacob Mureșan.

Conspirație. Din Triest se telegrafează că erii s'a descoperit acolo o conspirație care avea de țintă să arunce cu dinamită în aer întreaga fabrică de vapoare, precum și vapoarele austro-ungare din port. Descoperirea s'a făcut în urma unei denunțări anonime. Se crede că e vorba de conspirație pusă la cale de vre-o putere străină. În portul dela Pola s'a și observat un vaporas Sohnert (care plutește iute) suspect, dar care a

luat-o la fugă când era să fie vizitat. Nu l'au putut ajunge ci a dispărut în direcția peninsulei Medolino. Semioficiosul „Observatore Triestino” spune și el că pe această peninsulă este cuibul conspirației. S'au luat foarte în luse măsuri de apărare și de a descoperi pe criminali.

Scandal mare în Casina din Lipotváros. Din Budapesta se scrie că la Casina din Lipotváros, unde president este Falk Miksa, a erupt un scandal atât de mare, că adunarea generală de ieri nu s'a putut ține, ci presidentul s'a îndepărtat supărat, ear asară a demisionat atât Falk cât și întreaga direcție. Causa neînțelegerilor ori mai bine a furtunei întâmplare este faptul că la una din seratele ce era proiectată a se ține zilele acestea, dar care serata s'a amănat și ea, Falk invitase pe Rakovszky și alți 8 deputați populari. Orreimea s'a indignat grozav și — lacru mare — a făcut gură și scandal.

Altul! Eri s'a sinucis în Buda directorul de bancă Sami Augenstein, pentru că ia banca veche de altfel și cu nume în capitală, s'a descoperit o hoție de 200.000 coroane. Poate să fie și mai mult.

Tot erii s'a aruncat în Dunăre și s'a înecat un bărbat ca de 40 ani. Se crede că este Carol Adler, prim-contabilul băncii din Buda, care a furat suma sus arătată și care în timpul din urmă trăia prea domnește, zicând că a câștigat la loterie. E mare emoție între Ovref. În direcția băncii sunt căpeteniile ovrefești Falk Zsiga, Mezei Mor, Schwartz Armin și alții.

Biserica jefuită. Se scrie din Socodor că niște tâlhari au jefuit biserica românească, luând din delaș 1400 coroane. Tot așa, a fost jefuită și Sinagoga din Salonta, furându-se 1500 coroane.

„Gazeta Transilvaniei” și-a perdat orice cumpăt, scriind asupra situației noastre politice, începând în 13 Martie o nouă serie de articole, provocată de scrișcarea dlui Dr. Mihu (primul articol îl dă la 5 zile dela primirea foil noastre) „Gazeta” vor bește despre dl Mihu într'un ton atât de erogant, că nu putem să-l lășăm neapăsorat.

Dacă față de noi ca grupare de tineri, „Gazeta” și a permis un limbaj mai l'ger și îngâmfat de dăscăltor, nu i am refl cat în aceeași ton, pentru că lumea „preunde” ca cel mai tineri să sufere celor mai bătrâni și vorbele mai aspre, fără a le răspunde la fel, — dar când și față de dl Dr. Mihu, bărbat atât de serios și cu importanță în viața noastră publică, și nici tineri mai mult, „Gazeta” se dedă la același tractament — trebuie să protestăm contra acestui ton erogant și lipsit de demnitate, ba veninos!

De unde până unde își ia „Gazeta” dreptul a trăta așa de-a calara și personal pe dl Dr. Mihu, bagatelizându-l ca pe un „politician amator”, căruia „ar putea să i se lăte” căci scrie buna fide, „așa cam poate”... etc.

Asta este serioșitatea și demnitatea cu care trebuie discutat, în aceste momente de grea criză prin care trece partidul nostru”, pșerile pe care unii și alții din fi națiunii noastre cu durere de inimă pentru neam, au bunăvoința a și le arăta asupra foiiului cum cred că s'ar pute îndrepta spre bine această „grea criză”?

Mai că „Gazeta”, bagă de samă, că din mamă a preșei noastre, te prefac așa în — soacră a ficelor și nurorilor mei tinere din preșă, și încă o soacră din cele tare pomuș ară. („Libertatea”).

Spionarea generalului Grimm. Se depeșeză din Varșovia: Cercetarea pornită contra generalului Grimm și soții s'et pentru spionare, ia dimensiuni tot mai mari. Sâmbătă au deținut de nou mai mulți ofi-ceri despre cari s'a crede că ar fi fost complicitii lui Grimm. Până acum au deținut cu totul 60 ofi-ceri. După cum se anunță din Leova, ziarul „Slavo Polski” acum explică cum a fost posibil ca Grimm ani de zile să țină în secret legătura ce o avea cu „genții străini”. Pe general adevă și Rusia îi folusia pentru deosebite afaceri de spionare; șagdar îl era direct lăsat să intre în legătura cu șgenții străini cari păreau a fi spioni. Generalul Grimm a făcut și Rusiei valoroase servicii de spionare. Tot s'asnu-

mitul ziar serie că pe Grimm l-ar fi tradat o damă aristocrată care din timp în timp petrecea în Viena. Dama aceasta a denunțat pe Grimm pentru că acesta i a promis o sumă mare de bani pentru ajutorul la spionare și el nu i a dat această sumă. După ultimele știri mai mulți polițiști secreți s'au dus la Cracovia să afle pe acea persoană de poziție înaltă, care după deținerea lui Grimm a fugit.

Din Leova se scriu încă următoarele: La generalul Purczireovszki s'a ținut perchișie domiciliară, ceea ce s'a explică așa că generalul Grimm a fost omul favorit a lui Purczireovszki, în timpul din urmă, după moartea soției generalului a și locuit la densus. S'a anunțat și aceea că ministrul de război Kuropatkin va veni la Varșovia dar în urmă s'a decis că rămâne la Petersburg pentru că și pe Grimm îl duc acolo. După ce acum e de tot sigur că Grimm a vândut altor state planul de mobilizare al Rusiei, statul major va începe în curând lucrarea unui nou plan.

Catastrofă. Se telegrafează din Lima, că pe Amazon la inaugurarea unui pod nou s'a surpat un alt pod, vechiu, și mai mult de 100 oameni s'au înecat în apă.

Felurimi.

O minune lămurită, istorisește un contemporan, din viața lui Abbé Lamennais, care prin evlavia lui ajunsese renumit. El trăia în Paris, pe timpul lui Ludovic al XV-lea. Încă în primii ani ai teologiei, sentimentul de evlavie și dărnicie în fapte bune însufleți atât de mult pe Abbé, încât cea mai mare parte din salariul lui, 100 livres o împărțea prietereșraci, așa că pe la finea lunii, fără voce era silit să postească. Din cauza aceasta trăia foarte retras — și ca să fie mai ieftin, își împărțea chiar și odaia cu un alt tiner preot. — Era odată earăși pe la finea lunii, punga tinerului Abbé deveni pustie și goală. Se sculă des de dimineață și să duse să-și cetească messa; se îmbrăcase în grabă, dar una știa cu siguranță, că în buzunar n'avea nici măcar doi bani. Așa eșise pe stradă, și îl și ieși în cale o femeie nenorocită care-l ruga în numele lui Dumnezeu să-și facă pomană; Lamennais de și cam sfuit, îi spuse că el însuși n'avea nici măcar un ban — ș'o mângăie cu luna viitoare.

Bătrina însă, nu să lasă a fi refușată — îl conșură, că dacă nu-i va ajuta, ea va trebui să moară de foame — și-l mai rugă să caute încă odată în buzunare, căci cine știe — poate cu ajutorul lui Dumnezeu va găsi și pentru ea un ban.

Lamennais, pentru ca ș'o conșingă, își întoarse buzunarele pantalonilor — și cine poate descrie marea lui mirare când diuțr'unu din ele căzură doi taleri! Asta e o minune, își gândi Abbé, dând talerii amândoi femeiei, se grăbi în biserică. Cu sentimente de evlavie, să reîntoarse acasă; așea ajunsse la ușe unde camaradul său de odae îl primi cu ceartă: „Cum dracu și-a trăsmit prin cap”, îi strigă el, „să îmbracii pantalonii mei; m'ai adus într'o frumoasă incurcă — am ultimii mei taleri în buzunar pe cari i-am promis spălateșesei mele. Buna mea bătrină m'a așezat bine; dă-mi-i de grabă ca ș'o impac!” Mare fu decepția sermanului Abbé — era ca și când ar fi picat din cer, căci prea prozaic se lămurise minunea.

BIBLIOGRAFIE

Excelenta revistă literară săptămânală „Semănătorul”, care apare în București sub direcția marilor noștri poeți Al. Vlahuță și G. Cosbuc, în numărul său din urmă, Nr. 14, e d'un cuprins tot așa de variat și bogat ca celelalte de până aci. Astfel V. Ciobac scrie un articol, „Tinerimea artistică”, despre expoziția artistică deschisă la Ateneu sub patronajul A. S. R. principesei Maria; St. O. Iosif publică o poezie admirabilă; „Cântec vechiu”;

măiestrul Al. Vlahuță scrie un articol: „Cititorii”, precum ne dă și traducerea perfectă a unei drăguțe poezii, „Logodnica”, de Ada Negri.

Mai sunt apoi poezii de M. Poni și I. Darie, o novelă de Dr. Basarabeanu și un articol spiritual, „De pe bărganul presei” (actualități din viața gazo'arească din București) de I. Gorun, pseudonimul talentatului publicist Al. Hodog.

Publicațiunile Academiei Române. Au apărut scum publicațiunile mai jos însemnate și se află de vânzare la următoarele librării: Sococ et Comp., București — Otto Harassowitz, Leipzig, Gerold et Comp., Viena (Stefansplatz). 1 Bibliografia românească veche 1508—1830 de Ioan Bianu și Nerva Hodog. Fascicolele IV și V. 1691—1716 Lei 12.

Di Dr. Augustin Bunea, canonic metropolitan în Blaj, a scos de sub tipar o nouă carte de valoare, intitulată „Vechile Episcopii românești a Vadului, Geoaagiului și Bălgădului”.

Cartea este închinată P. S. Sale Episcopului Pavel, din incidental iubilulul preoției lui de 50 ani, iubileu pe care mai rele mecenate îl va serba la 21 Martie 1902.

Opera d-lui Bunea, scrisă documentat și cu adevărată erudiție, se poate comanda la autor și costă 250 coroane.

„Din Liturgica bisericii ort. române” manual cu ilustrațiuni — pentru școale medii și peșorale, a eșit de sub tipar și se poate procura dela Administrațiunea ziarului „Tribuna Poporului”. Prețul unui exemplar 60 fileri plus porto postal 5 fileri.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

Abonent Nr. 1195. Confirm primirea scrisorii D-Voaștră. Abonamentul e achitat până în 1 Aprilie a. e.

ULTIME ȘTIRI.

Londra, 17 Martie. Din incidentul eliberării lui Methuen, între Kitchener și Botha s'a făcut o învoială conform căreia Englezii asigură pe Burt că Krutzinger nu va fi executat, ear pe viitor comandantii burii prinși nu vor fi judecați de tribunalele militare engleze.

În luna aceasta se vor mai trimite în Africa de Sud 10.000 soldați.

Starea sănătății lui Cecil Rhodes este încă tot gravă.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici Barcianu.

Insertiuni și reclame.

Compactor român în Arad.

Subscrișul imi iau voce a aduce la cunoștința onor. public român, că reîntors din străinătate m'am stabilit în Arad, strada bisericii (Templo-muzeu) nr. 7, unde mi-am deschis un

Atelier de compactorie modernă,

arangiat cu mașinele cele mai nouș și mai perfecționate, sunt în plăcuta poziție a efectul ori ce lucrări atingătoare în această branșă dela cele mai simple până la cele mai fine legături de luc. Asemenea pentru legături de protocoale, pentru cancelarie, cărți bisericești, cărți de rugăciuni pentru preoți onorați domni preoți, în tomuri singurătice ori în partit de ori-ce mărime, pe lângă asigurarea unui serviciu solid, prompt și ieftin.

În speranță, că onor. public român imi va oferi binevoitorul concurs, rămân

684 8—

Cu distincă stimă

Justin Ardelean,

compactor.

Telefon: 440.

Tel-fon: 440

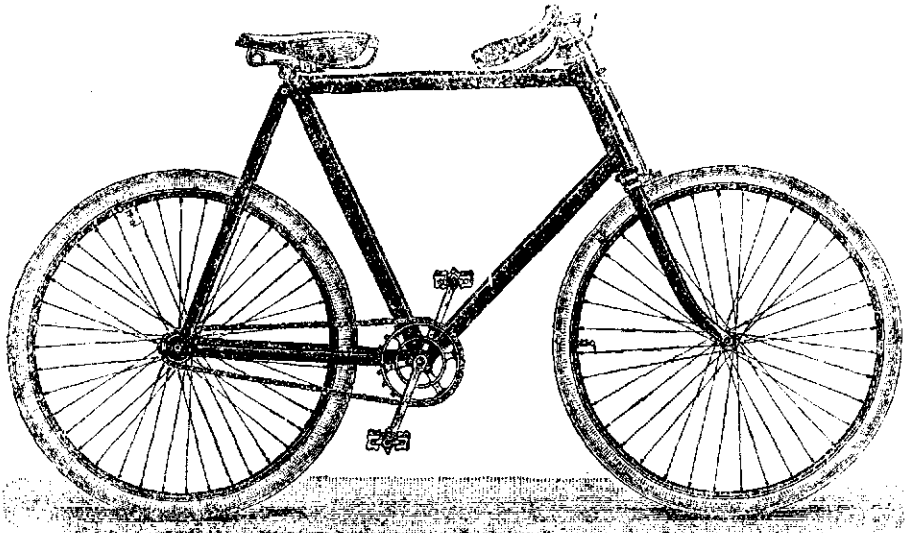
Koch Dániel

Arad, strada Deak Ferencz-uteza 42,
vis à vis de hotelul „Crucea albă“.

Mare deposit de biciclete de primul rang, de mașini de cusut și exclusiv deposit de cele mai vestite biciclete

„Puch“.

Primesc în lucrare transformarea totală, emailarea în toate colorile, precum și nickelarea a ori-ce biciclete.

Părți constituitoare de biciclete și mașini de cusut, precum și tot felul de fabricate pentru mașini permanent se găsesc în magazinul meu.

Biciclete și mașini de cusut se vând cu prețuri favorabile.

Aplicarea la locul lor a sonerelor electrice și a telefoanelor de casă se execută cu prețuri foarte avantajoase.

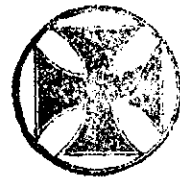
Mare magazin de mașini electrice. **Mare atelier pentru reparaturi.**

Comandele din provincă se îndeplinesc cu toată punctualitatea.

733 1-

Cruce dublă electro-magnetică vindecă și înviorază sub garanție

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli și turturi de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, anxiul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma podagră ischias, udulul în pat, influinza, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșurirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenească binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afâtoare, eară pe de alta parte e cel mai bun scut contra imbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse în toate părțile lumii cari prețuesc ca mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieșinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

624 -58

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
colțul str. Kálmán.

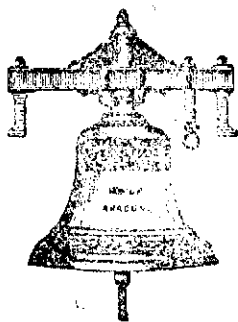
Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată pe motor de vapor,

Arad, strada Rákóczy Nr. 11-28

S'a fondat la 1840.

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul că, față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet odânc, — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învêrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuintare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învêrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noue pe lângă o supra-solvire nelusemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

548 50-56

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru vapsirea părului este

MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nesticăcios preparat se pot vapsi în culoare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această culoare e permanentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu apă caldă. E nesticăcios și întrebuintarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileră. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărui păr, în câte-va minute, îi dă atât de plăcuta culoare blondărie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită, fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticlută 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boale de pept și plămâni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelii, în contra tusei măgărești, îngrețării, în contra tuturor boalelor de pept; în contra imbolnăvirii de gât, isriaga, pămâni, în contra respirațiunii grele, a boalei de pept și a astmei etc.

Prețul: 50 fileră.

688 9-

SPIRT CONTRA REUMEI

(spiritu „Mankósa“)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în casuri de boale de: reumă, de cangrenă, amortirea mușchilor, durerii de nervi, de crucea spinării, de janghiuri, paralizii, amortirea de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboselile turiștilor, înainte și după tare mai lungi, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior). S'a probat în casuri înnumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.